

نام و نام خانوادگی:

نام واحد آموزشی: دبیرستان علامه حلی نوبت امتحانی: دوم

ساعت امتحان: ۱۵ : ۹ صبح

سؤال امتحان درس: فارسی ۱

پایه: دهم

سال تحصیلی: ۱۳۹۹-۱۴۰۰

وقت امتحان: ۷۰ دقیقه

تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۳/۵

نام دبیر/دبیران: خانم خوشنویس

رشته: کلیه رشته ها

تعداد برگ سؤال: ۴ برگ

قلمرو فکری (۸/۵ نمره)

بارم

۱- معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید.

۰/۵

۱/۱- جز از جام توحید هرگز ننوشم.

۰/۵

۱/۲- خاک مظهر فقر مخلوق در برابر غنای خالق

۰/۵

۱/۳- بگذار بوسه زنیم بر شمشیری که در دستان توست.

۰/۵

۱/۴- در چشم به هم زدنی پشت او را به خاک رسانید

۱

۱/۵- ریش بر میکند می گفت ای دریغ کافتاب نعمتم شد زیر میغ

۱

۱/۶- به آورد با او بسنده نبود بیچید از او روی و برگاشت زود

۰/۵

۲- در شعر زیر عقل با چه ویژگی توصیف شده است؟
چندان تناوری و بلند / که به هنگام تماشا / کلاه از سر کودک عقل می افتد.

۰/۵

۳- مفهوم کلی عبارت زیر چیست؟
اگر جان ما ارزشی داشته باشد برای این است که سخت تر از جان های دیگر سوخته است.

۰/۵

۴- درباره مفهوم مشترک دو عبارت زیر توضیح دهید؟

- و مکروا و مکرالله و الله خیرالماکرین

- هرگز کید کایدان با خواست خداوند غیب دان برابر نیاید.

۱/۵

۵- با توجه به ابیات به سوالات پاسخ دهید.

چو سهراب را دید بر پشت زین چنین گفت ای شاه ترکان چین

تو را بهتر آید که فرمان کنی رخ نامور سوی توران کنی

نباشی بس ایمن به بازوی خویش خورد گاو نادان ز پهلوی خویش

<p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p> <p>۰/۵</p>	<p>الف - منظور از شاه ترکان چین کیست؟</p> <p>ب - پیشنهاد گردآفرید چیست؟</p> <p>ج - یک ضرب المثل معادل ضرب المثل مصراع پایانی بنویسید.</p> <p>۶- در بیت «کبوتری که دگر آشیان نخواهد دید / قضا همی بردش تا به سوی دانه و دام» شاعر به اعتقاد دارد.</p> <p>۷- با توجه به متن به سوالات پاسخ دهید.</p> <p>« در معرکه ی قلوب مجاهدان خدا آرامشی که حاصل ایمان است حکومت دارد. دشمن حیرت زده است که چگونه ممکن است کسی از مرگ نهراسد ؟ کجا از مرگ می هراسد آن کسی که به جاودانگی روح خویش در جوار رحمت حق آگاه است؟</p> <p>الف - چرا مجاهدان خدا از مرگ نمی هراسند؟</p> <p>ب - کدام عبارت با مضمون آیه ی « أَلَا بذكرالله تطمئن القلوب » مفهوم مشترک دارد؟</p>
<p>۰/۷۵</p> <p>۰/۵</p>	<p>قلمرو زبانی (۷/۵ نمره)</p> <p>۸- لغات را معنی کنید.</p> <p>۱/۱- تاریخ <u>مشیت</u> باری تعالی است.</p> <p>۱/۲- خسرو ارتجالاً <u>انشایی</u> می ساخت.</p> <p>۱/۳- بپوشید <u>درع</u> سواران جنگ.</p> <p>۹- برای واژگان زیر معادلی بنویسید.</p> <p>الف - کاسهٔ مسی: (.....)</p> <p>ب - نامه کوتاه ، یادداشت: (.....)</p>
<p>۰/۲۵</p>	<p>۱۰- برای واژه مشخص شده در مصراع زیر در کدام گزینه معادلی وجود دارد.</p> <p>« <u>جولقی</u> ای سربرهنه میگذشت »</p> <p>الف - وقت دم، آهنگر آر پوشید دلخ احتشام او نشد کم پیش خلق</p> <p>ب - یکی گنج ویژه به درویش داد سراینده را جامه خویش داد</p>

سوالات در روی برگ سؤال نوشته شود. نیاز به پاسخنامه سفید ندارد ■ پاسخنامه سفید داده شود. □

۰/۵	۱۱- در عبارات زیر واژه هایی که غلط املایی دارند مشخص کنید و صحیح آن را بنویسید. - بر حریف مغلوب که تسلیم اختیار کرده مخزول و نالان استرحام می کرد رحم نیاورد. - گرد و غبار جاده ها سبک شده بود و به کمترین نسیمی به هوا بر می خواست.
۰/۲۵	۱۲- برای کامل کردن عبارات زیر املاهای مناسب واژگان داخل پرانتز را انتخاب کنید. - صد هزاران این چنین (اشباح - اشباه) بین - چنان که در کرامت و (فراق - فراغ) به پارس رسیدیم. - کمان را بمالید رستم به چنگ (شست - شصت) اندر آورد تیر خدنگ
۰/۲۵	۱۳- در گروه کلمات زیر یک واژه غلط وجود دارد درست آن را بنویسید. دلاک و قیم - دینار مغربی - مقصود و قرض - شهر بصره
۰/۵	۱۴- در کدام واژه تحول معنایی رخ داده است معنای قدیم آن را بنویسید. شوخ - شادی
۰/۵	۱۵- با واژه ی « تلاش » یک جمله مرکب بسازید.
۰/۵	۱۶- نقش ضمائر متصل را در ابیات زیر مشخص کنید.
۰/۵	هر آن که جانب اهل وفا نگه دارد خدایش در همه حال از بلا نگه دارد مخور طعمه جز خسروانی خورش که جان یابدت زان خورش پرورش
۰/۵	۱۷- در جمله زیر نقش دستوری واژگان مشخص شده را بنویسید. ناتانائیل ، من به تو شور و شوقی خواهم آموخت.
۰/۲۵	۱۸- برای واژه ی « غریب » یک هم آوا بنویسید.
۰/۵	۱۹- ترکیب های وصفی و اضافی را مشخص کنید. ستاره غروب : گران مایه جفت :
۰/۲۵	۲۰- کدام یک از گروه های اسمی زیر با این الگو مطابقت دارد؟ « هسته + مضاف الیه + مضاف الیه » الف - انقلاب آسمان برین ب - خون شهیدان وطن
۰/۵	۲۱- اجزای کلام را در مصراع مقابل مرتب کنید. « نینم همی جز فسوس و مزیح »
۰/۵	۲۲- در کدام بیت متمم با دو حرف اضافه آمده است. آن را نشان دهید. الف - زنی بود بر سان گردی سوار همیشه به جنگ اندرون نامدار ب- فرود آمد از دژ به کردار شیر کمر بر میان بادپایی به زیر
۰/۵	۲۳- انواع « و » عطف و پیوند را در عبارت زیر مشخص کنید. زندگی و سفر مانند هم هستند. در طول زندگی سفر می کنیم و در سفر هم زندگی می کنیم.

پاسخ سؤالات در روی برگ سؤال نوشته شود. نیاز به پاسخنامه سفید ندارد ■ پاسخنامه سفید داده شود. □

قلمرو ادبی (۴ نمره)

- ۰/۵ ۲۴- مفهوم کنایه های زیر را بنویسید.
- الف - سر به گرد آوردن :
ب - سپر انداختن :
- ۰/۵ ۲۵- در ابیات زیر واژه های مشخص شده نماد چیست؟
تو را آب ها و خوشه ها / و ستاره غروب نامیدم / تو را سپیده دمی در انتظار زاده شدن
- ۰/۵ ۲۶- در عبارت زیر دو آرایه ادبی بیابید و بنویسید.
شیره تریاک آن شیر بی باک را چون اسکلتی وحشتناک ساخته بود.
- ۱ ۲۷- آرایه مشترک را یافته و آن را با توجه به ابیات زیر توضیح دهید.
- ۰/۲۵ - بردوخته ام دیده چو باز از همه عالم تا دیده من بر رخ زیبای تو باز است
- گلاب است گویی به جویش روان همی شاد گردد به بویش روان
- ۲۸- کدام بیت زیر اغراق ندارد؟
الف - کجا نام او بود گرد آفرید
ب- سپهد عنان ازدها را سپرد
ج - باران اشکم میدود وز ابرم آتش می جهد / با پختگان گوی این سخن سوزش نباشد خام را
د - دلیری کجا نام او اشکبوس
همی بر خروشید بر سان کوس
- ۰/۲۵ ۲۹- در مصراع زیر آرایه حس آمیزی را نشان دهید.
حرف هایم مثل یک تکه چمن روشن بود.
- ۰/۲۵ ۳۰- قالب شعری ابیات زیر را بنویسید.
شفق آینه دار نجابت / و فلق، محرابی / که تو در آن / نماز صبح شهادت گزارده ای
- ۰/۵ ۳۱- آشکارترین آرایه ها در بیت و عبارت زیر چیست؟ (هر کدام یک آرایه)
- با خنده گفت : داد نزن ، « من گوش استماع ندارم لمن تقول » (.....)
- بید مجنون در تمام عمر سر بالا نکرد حاصل بی حاصلی نبود به جز شرمندگی (.....)
- ۰/۲۵ ۳۲- کتاب، « سمفونی پنجم جنوب » اثر کیست؟

نیک فرجام باشید. خوشنویس